

BÀI 3: TRUNG QUỐC

TÓM TẮT LÝ THUYẾT

1. Trung Quốc bị các nước đế quốc xâm lược. (Giảm tải)
2. Phong trào đấu tranh của nhân dân Trung Quốc từ giữa thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX.

Nội dung	Phong trào Thái bình Thiên quốc	Phong trào Duy tân	Phong trào Nghĩa hòa Đoàn
<i>Thời gian</i>	1851-1864	1898 (103 ngày)	1898-1901
<i>Lãnh đạo</i>	Hồng Tú Toàn	Khang Hữu Vi; Lương Khải Siêu	Nông dân
<i>Lực lượng</i>	Nông dân	Quan lại, sĩ phu	Nông dân
<i>Mục đích</i>	Chống phong kiến	Cải cách đất nước	Chống đế quốc
<i>Kết quả</i>	Thất bại		
<i>Nguyên nhân thất bại</i>	- Chưa có tổ chức lãnh đạo thống nhất. - Do sự bảo thủ, hèn nhát của nhà Thanh. - Sự cấu kết giữa đế quốc và phong kiến		

3. Tôn Trung Sơn và cách mạng Tân Hợi (1911)

a. Tôn Trung Sơn và Trung Quốc Đồng minh hội

- T8/1905, Tôn Trung Sơn thành lập Trung Quốc Đồng minh hội → Chính Đảng của giai cấp tư sản Trung Quốc.

+ Cương lĩnh: Chủ nghĩa Tam dân (Dân tộc độc lập, dân quyền tự do, dân sinh hạnh phúc)

+ Mục tiêu: Lật đổ nhà Thanh, thành lập Trung Hoa Dân quốc, chia ruộng đất cho dân cày.

→ Tôn Trung Sơn có tư tưởng cách mạng theo khuynh hướng Dân chủ tư sản.

b. Cách mạng Tân Hợi (Năm 1911)

* Nguyên nhân:

- Nhân dân Trung Quốc mâu thuẫn với đế quốc, nhà Thanh.

- 9/5/1911, nhà Thanh “Quốc hữu hóa đường sắt” → Đồng minh hội phát động khởi nghĩa.

* **Diễn biến:**

- 10/10/1911, khởi nghĩa nổ ra ở Vũ Xương, lan rộng khắp miền Nam và miền Trung Trung Quốc.
- 29/12/1911, thành lập Trung Hoa Dân quốc ở Nam Kinh. Tôn Trung Sơn làm Đại tổng thống lâm thời, ban hành hiến pháp.
- Tháng 2/1912, vua Thanh thoái vị, Tôn Trung Sơn từ chức, Viên Thế Khải làm Đại tổng thống. Cách mạng chấm dứt.

* **Ý nghĩa-tính chất:**

- lật đổ nhà Thanh, mở đường cho CNTB phát triển ở Trung Quốc.
- Ảnh hưởng đến các nước châu Á (Việt Nam)
- Tính chất: Là cuộc cách mạng Dân chủ tư sản không triệt để.

---HẾT---